

Odbor za razvoj

2021/2188(INI)

1.3.2022

MIŠLJENJE

Odbora za razvoj

upućeno Odboru za ribarstvo

Prema održivom plavom gospodarstvu u EU-u: uloga sektora ribarstva i akvakulture
(2021/2188(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Caroline Roose

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za razvoj poziva Odbor za ribarstvo da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da povećano nadmetanje za pomorski prostor među sektorima plavoga gospodarstva može ugroziti egzistenciju obalnih zajednica i malog ribolova, posebno u slučaju žena; budući da bi plavo gospodarstvo trebalo slijediti pristup utemeljen na ljudskim pravima;
- B. budući da prekomjerno iskorištavanje, onečišćenje i klimatske promjene uzrokuju ozbiljan gubitak morske biološke raznolikosti, koje je ključno za ribarstvo i obalne zajednice;
- C. budući da se sporazumima o partnerstvu u održivom ribarstvu malim ribarima mora zajamčiti odgovarajuća i učinkovita uporaba i pristup ribljim stokovima i kontrola nad njima;
- D. budući da prekomjerno iskorištavanje ribljih stokova, koje dovodi do nedostatka dostupnih resursa za lokalno stanovništvo, uključujući mlade, može potaknuti migracije;
- E. budući da je ribolov pridnenim povlačnim mrežama (koćama) najrašireniji izvor fizičkih poremećaja koje prouzročuje čovjek u staništima na morskom dnu globalno; budući da nedavne procjene posebno upućuju na to da se pri ribolovu pridnenim mrežama (koćama) može u ispustiti onoliko CO₂ koliko ispušta cijela zrakoplovna industrija jer dolazi do poremećaja sedimenata na morskom dnu koji su kritični spremnici za dugoročno skladištenje ugljika, a doprinosi zakiseljavanju oceana i ugrožava morskiju produktivnost i biološku raznolikost;
- F. budući da klimatske promjene sve više mijenjaju rasprostranjenost i migracijske obrasce različitih ribljih vrsta te utječu na artizanalni ribolov u zemljama u razvoju koje su osjetljivije na njihove učinke;
- G. budući da je posebno izvješće Međuvladinog panela o klimatskim promjenama o oceanima i kriosferi u kontekstu klimatskih promjena dokaz o prednostima povezivanja znanstvenih spoznaja s lokalnim i autohtonim znanjem radi jačanja otpornosti;
- H. budući da je nezakoniti, neprijavljeni i neregulirani ribolov (ribolov NNN) jedna od najvećih prijetnji održivom iskorištavanju ribljih populacija; budući da se utajom poreza i korupcijom olakšava ribolov NNN, koji se često podudara s kršenjima ljudskih prava, uključujući trgovinu ljudima i moderno ropstvo;
- I. budući da je EU veliko tržište za zapadnoafričko rible brašno i rible ulje;
- 1. Smatra da je ocean jedinstven globalni i kontinuiran prostor; podsjeća na ključnu ulogu ribolova, posebnog malog ribolova, u sigurnosti opskrbe hranom i prehrani; ističe svoju potporu održivom razvoju sektora ribarstva, posebno artizanalnog ribolova i akvakulture, bez utjecaja na okoliš; konstatira važnost pravodobnog i uključivog planiranja kojim se uzima u obzir doprinos dionika kako bi se izbjegli mogući sukobi

između ribarstva i drugih sektora plavoga gospodarstva; potiče EU da riješi te sukobe transparentnim mehanizmima za rješavanje sukoba; u tu svrhu naglašava potrebu za promicanjem participativnog pomorskog prostornog planiranja, stvaranje foruma dionika radi vođenja dijaloga i strogu provedbu predostrožnog pristupa, ne ograničavajući se na dubokomorsko rudarstvo, već se proširujući na razvoj novih plavih sektora;

2. naglašava važnost sektora ribarstva i akvakulture za opskrbu proteinima, što je ključno za sigurnost opskrbe hranom, kao i za društveno-gospodarski razvoj lokalnih zajednica i otvaranje radnih mjesta diljem svijeta; posebno podsjeća da se gotovo milijarda ljudi, uglavnom u zemljama u razvoju, oslanja na ribu i morske prehrambene proizvode kao primarni izvor životinjskih proteina; napominje da više od 90 % svjetskog ulova ribara i radnika u ribarstvu ovisi o artizanalnom ribolovu; žali zbog toga što je pandemija bolesti COVID-19 znatno utjecala na osobe zaposlene u sektoru ribarstva i akvakulture;
3. naglašava pojedinačnu i kolektivnu odgovornost za očuvanje oceana, među ostalim kao ključnog regulatora klime, i njegovo ekološko stanje; naglašava u tom smislu da je u svim sektorima plavoga gospodarstva, uključujući ekstraktivne industrije, potrebno primijeniti integrirani pristup koji se temelji na ekosustavu; posebno potiče EU i partnerske zemlje da podrže politike kojima se rješava problem prekomjernog izlova, nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova te drugih ribolovnih praksi koje negativno utječu na morska staništa i oceanske ekosustave i ugrožavaju održivost resursa; ustraže u tome da je potrebno ukloniti štetne subvencije za ribarstvo i raditi na usvajanju znanstveno utemeljenih ciljeva najvišeg održivog prinosa za upravljanje svim stokovima, kako se do 2020. zahtijevalo zajedničkom ribarstvenom politikom EU-a i šestim ciljem biološke raznolikosti iz Aichija, te da je potrebno provesti učinkovito praćenje, kontrolu i nadzor;
4. prima na znanje novu strategiju EU-a za održivo plavo gospodarstvo; žali zbog nedostatka konkretnih ciljeva za ribarstvo i akvakulturu; ističe potrebu da se utjecaj ribolova na morska staništa svede na najmanju moguću mjeru i da se razvije holistički pristup plavom gospodarstvu usmjeren na očuvanje i obnovu obale;
5. podsjeća na važnu ulogu i odgovornost EU-a u globalnom upravljanju ribarstvom, u kojem bi prednost trebalo dati održivom upravljanju prirodnim resursima, uključujući ribolovne resurse, pravima pomoraca na plovilima i pravima ribara, posebno malih i artizanalnih ribara čiji bi upotreba i nadzor nad ribolovnim resursima trebali biti zaštićeni; u tu svrhu potiče EU da poveća svoju finansijsku potporu razvoju cijelog vrijednosnog lanca u artizanalnom ribolovu te da osigura veće sudjelovanje žena u donošenju odluka, uzimajući u obzir njihovu ključnu ulogu u artizanalnom ribolovu, uključujući aktivnosti prije i poslije izlova, akvakulturu i ribolov na unutarnjim vodama; naglašava potrebu za uključivanjem žena i obalnih zajednica u programe upravljanja ribarstvom i u razvoj alternativnih izvora prihoda za ribare kako bi se u stvarnosti smanjio prelov;
6. podsjeća na predanost EU-a načelu usklađenosti politika u interesu razvoja i naglašava potrebu za poboljšanjem njegova doprinosa UN-ovim ciljevima održivog razvoja s pomoću vanjske dimenzije zajedničke ribarstvene politike; naglašava da sporazumi o partnerstvu u održivom ribarstvu moraju biti usklađeni s najboljim dostupnim

znanstvenim mišljenjima i ne smiju ugrožavati lokalnu sigurnost opskrbe hranom ni
ugrožavati male ribare u zemljama koje nisu članice EU-a time što ih se stavlja u
izravno natjecanje s plovilima EU-a; ističe važnost tih sporazuma u pogledu bilateralne
političke suradnje u području ribarstva i poziva na usklađivanje sporazuma s
Programom UN-a za održivi razvoj do 2030., a posebno s ciljem održivog razvoja br. 14
(očuvati i održivo iskorištavati oceane, mora i morske resurse za održivi razvoj), kao i s
obvezama EU-a u području okoliša i ciljevima zajedničke ribarstvene politike
povećanjem sektorske potpore i putem odredbi o održivosti koje se odnose na viškove,
odbačeni ulov i predostrožni pristup; poziva EU da u okviru svojih bilateralnih ili
multilateralnih odnosa surađuje s partnerskim zemljama koje nisu članice EU-a kako bi
se osiguralo da flote na otvorenome moru zemalja koje nisu članice EU-a primjenjuju
iste standarde održivosti kao flote EU-a na otvorenome moru;

7. ističe da sporazumi o partnerstvu u održivom ribarstvu moraju postati alat za razvoj
lokalnih plavih gospodarstava; smatra da je zbog nedostatnih podataka teško procijeniti
doprinose sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu postizanju ciljeva održivog
razvoja u partnerskim zemljama; potiče EU da pospješi transparentnost, prikupljanje
podataka (posebno o ulovu, registraciji plovila i uvjetima rada) i zahtjeve u pogledu
izvješćivanja u okviru sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu te da uspostavi
centraliziranu socioekonomsku bazu podataka za sva plovila EU-a bez obzira na to gdje
djeluju;
8. naglašava da je potrebno uključiti sve dionike u pregovore o sporazumima o partnerstvu
u održivom ribarstvu i tijekom njihove provedbe te osigurati da se u obzir uzmu potrebe
zajednica na koje ta partnerstva najviše utječu;
9. žali zbog nedostatka praćenja provedbe i pravilne upotrebe finansijskih sredstava;
zabrinut je zbog toga što sektorska potpora u okviru sporazuma o partnerstvu u
održivom ribarstvu često ne koristi izravno malim ribarima; poziva Komisiju da usko
poveže sporazume o partnerstvu u održivom ribarstvu s razvojnom pomoći EU-a u cilju
povećanja dodane vrijednosti za obalne zajednice; nadalje, poziva Komisiju da
proaktivno objavljuje godišnja izvješća o načinima na koje se sektorska potpora
upotrebljava za bolje praćenje upotrebe javnih sredstava EU-a;
10. pozdravlja ulogu regionalnih konvencija o moru i regionalnih organizacija za
upravljanje ribarstvom; poziva Komisiju da predloži ambiciozne mandate u okviru
regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom (RFMO) kako bi se zaštitili ribolovni
resursi u zemljama u razvoju i međunarodnim vodama, posebno u pogledu poboljšanja
upravljanja stokovima vrsta kao što je tropска tuna, smanjenja odbačenog ulova,
primjene predostrožnog pristupa radi osiguranja očuvanja ugroženih vrsta i osjetljivih
morskih ekosustava te poboljšanja dostupnosti podataka, usklađenosti i transparentnog
donošenja odluka;
11. poziva Komisiju da zagovara uključivanje ciljeva prilagodbe klimatskim promjenama i
ublažavanja klimatskih promjena u svoje sporazume o partnerstvu u održivom ribarstvu
i u donošenje odluka regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom (RFMO);
12. poziva EU i njegove države članice da pojačaju napore za poboljšanje globalnog
upravljanja ribarstvom, posebno s pomoću mehanizama kao što je Inicijativa za

transparentnost u sektoru ribarstva (FiTI);

13. naglašava da proizvodnja ribljeg brašna i ribljeg ulja, među ostalim, može doprinijeti prelovu u zemljama u razvoju, prije svega u zapadnoj Africi; poziva na uvođenje obveznih mjera dužne pažnje kako bi se osiguralo da cijeli lanac opskrbe industrije morskih prehrambenih proizvoda bude pošten, u potpunosti sljediv, da u njemu nema nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova te da ne bude povezan s kršenjima ljudskih prava, uključujući trgovinu ljudima i ropsstvo; u širem smislu poziva na poboljšanje praksi upravljanja ribarstvom, praćenja, razvoja ekoloških oznaka i novih tehnologija kao što je lanac blokova kako bi se poboljšala sljedivost proizvoda;
14. naglašava važnost utjecaja akvakulture EU-a na zemlje koje nisu članice EU-a, posebno upotrebu ribljih resursa iz tih zemalja za prehranu grabežljivaca u akvakulti EU-a; naglašava da održiva i kontrolirana akvakultura ne bi smjela stvarati rizike za okolne ekosustave u kombinaciji s povremenim izbijanjima bolesti; poziva na razvoj održive akvakulture održivim upravljanjem ribarstvom i najboljom akvakulturnom praksom tako što će se u velikoj mjeri smanjiti ovisnost industrije EU-a o ribljem brašnu i tako što će se u tom pogledu promicati vrste koje nisu mesojedi; također poziva EU da pruži tehničku pomoć proizvođačima iz zemalja u razvoju, posebno malim proizvođačima;
15. podsjeća da bi sve države uključene u ribarstvo u zapadnoj Africi trebale uspostaviti regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom, posebno za iskorištavanje zajedničkih stokova, kao što je mala pelagijska riba, u skladu s međunarodnim pravom, relevantnim nacionalnim zakonima, panafričkim i regionalnim ribarstvenim politikama i drugim instrumentima; smatra da bi taj sustav upravljanja trebao biti u skladu s pristupom predostrožnosti i pristupom koji se temelji na ekosustavu, uz osiguranje da je ukupni dopušteni ulov unutar sigurnih bioloških granica;
16. potiče EU da učinkovito promiče i štiti mali ribolov u Africi, koji je glavni izvor zarade od mora, kao temelj buduće „plave radne skupine EU-a i Afrike”, tj. financiranjem provedbe međunarodnih smjernica Organizacije za hranu i poljoprivredu o održivom artizanalnom ribolovu;
17. apelira na EU da razvije pristup upravljanju oceanima i plavom gospodarstvu utemeljen na podupiranju lokalnih zajednica i poštenih lanaca opskrbe, prehrambene neovisnosti te održivom gospodarskom razvoju lokalnih ribarskih zajednica;
18. prima na znanje cilj zaštite 30 % svjetskih oceanova do 2030., ali upozorava da se to ne bi trebalo činiti na štetu sigurnosti opskrbe hranom, ribara i proizvođača u sektoru akvakulture, autohtonih naroda i lokalnih zajednica;
19. podsjeća da sve veći broj istraživanja, prije svega izvješće Međuvladinog panela o klimatskim promjenama o oceanima i kriosferi u kontekstu klimatskih promjena, pokazuje da se ciljevi u pogledu biološke raznolikosti te ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe njima lakše postižu kada ribari i lokalne zajednice imaju izravnu kontrolu nad resursima o kojima ovise; naglašava da su ekosustavi kojima upravljaju obalne zajednice među najbogatijima i najproduktivnijima te da također doprinose prilagodbi obalnih područja posljedicama klimatskih promjena; ističe rizike od jagme za oceanom povezane s pomorskim prostornim planiranjem; u skladu s time naglašava da je potrebno osigurati artizanalni ribolov, osigurati odgovorno upravljanje zakupom i

pozvati korisnike poduzeća iz EU-a koja djeluju u sektoru plavoga gospodarstva na odgovornost ako se njihovim aktivnostima krše ljudska prava;

20. ističe zabrinutost da će razvoj novih aktivnosti u okviru plavoga gospodarstva dovesti do nadmetanja za prostor na štetu tradicionalnijih aktivnosti kao što je ribolov; poziva Komisiju i države članice da se pobrinu za to da privatni ulagači iz EU-a djeluju na transparentan način, da se ne natječu s obalnim zajednicama i da poštuju ciljeve održivog razvoja; u širem smislu naglašava važnost jačanja bilateralnih partnerstava sa zemljama koje nisu članice EU-a u različitim sektorima plavoga gospodarstva kako bi se poboljšalo poštovanje ekoloških i socijalnih standarda;
21. naglašava da plavo gospodarstvo mora imati aktivnu ulogu u borbi protiv klimatskih promjena; poziva EU i partnerske zemlje da se u svojim strategijama ublažavanja klimatskih promjena oslanjaju na znanje autohtonog stanovništva i da aktivno promiču participativno upravljanje, koje se pokazalo učinkovitim u povećanju otpornosti obalnih zajednica;
22. zabrinut je zbog slučajeva nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova izvan voda EU-a; podsjeća da se nezakonitim, neprijavljenim i nereguliranim ribolovom, koji je olakšan praksom plovidbe pod zastavom pogodnosti, šteti sigurnosti opskrbe hranom i egzistenciji ljudi u obalnim zemljama te istodobno stvara plodno tlo za piratstvo; poziva na snažan globalni sustav odvraćajućih sankcija i višestrani pristup borbi protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova; naglašava da je potrebno ograničiti upotrebu zastava pogodnosti i zamjene zastave te riješiti problem prekrcaja na moru jer su to važni alati za uklanjanje rupa u zakonu o nezakonitom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu; poziva EU da u širem smislu ojača izgradnju kapaciteta za borbu protiv korupcije poticanjem nacionalne međuagencijske suradnje, povećanjem međunarodne suradnje, poboljšanjem nadzora nad ribolovnim agentima u zemljama u razvoju uz potporu EU-a, kao i podupiranjem regionalnih centara za praćenje, kontrolu i nadzor te radnih skupina;
23. naglašava da je upravljanje kopnenim aktivnostima ključno za postizanje održivog plavoga gospodarstva jer su biološki priobalni resursi najviše ugroženi kopnenim aktivnostima, pri čemu poseban utjecaj imaju poljoprivreda, luke, pristaništa i akvakultura; potiče EU i njegove države članice da poduzmu sve potrebne mjere za cijelovito uklanjanje temeljnih uzroka onečišćenja mora i osiromašenja ribljih stokova te da u skladu s time reformiraju svoje sektorske politike;
24. konstatira da je ekstraktivna industrija rastući sektor u plavom gospodarstvu; naglašava dužnost država da se suzdrže od poduzimanja mjera, uključujući velike razvojne projekte, koje bi mogle negativno utjecati na egzistenciju malih ribara u unutrašnjosti i na moru, njihove teritorije ili prava pristupa te njihovu dužnost provođenja ex ante procjena projekata ekstraktivne industrije kojima upravljaju privatni subjekti kako bi se procijenili njihovi mogući negativni učinci na ljudska prava lokalne ribarske zajednice;
25. poziva EU da poduzme mjere kako bi se uklonile štetne posljedice ribolovnih tehnika kao što su pridneni alati, ribolov dinamitom, neispravni ribolov pridnenim mrežama (koćama) ili uređaji za privlačenje ribe na klimu, morsko dno i usputni ulov tako što će se ograničiti njihova upotreba; posebno poziva EU da zabrani uporabu pridnenih

povlačnih mreža (koća) u svim zaštićenim morskim područjima; potiče EU da se pobrine za to da se Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu koristi za pružanje učinkovite potpore prelasku na selektivnije i manje štetne ribolovne tehnike za ribarske flote EU-a;

26. naglašava važnost primjene načela predostrožnosti u dubokomorskem rudarstvu; posebno ponavlja svoju potporu međunarodnom moratoriju na licence za komercijalno dubokomorsko rudarenje sve dok se u dovoljnoj mjeri ne prouče i istraže učinci dubokomorskog rudarstva na morski okoliš, bioraznolikost i ljudske aktivnosti na moru te dok se ne rasvijetle svi mogući rizici;
27. uviđa da obalni turizam može imati pozitivne učinke na zemlje u razvoju, ali da može biti i štetan kada se razvijaju strategije masovnog turizma, što dovodi do smanjenja pristupa hrani i potrošnje hrane za lokalne potrošače te do uništavanja morskog okoliša i kulturnog identiteta; poziva EU da promiče pravedne modele turizma s malim učinkom.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	28.2.2022	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	16 7 3
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Barry Andrews, Eric Andrieu, Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, Dominique Bilde, Udo Bullmann, Catherine Chabaud, Antoni Comín i Oliveres, Ryszard Czarnecki, Gianna Gancia, Charles Goerens, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Christian Sagartz, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo, Bernhard Zimniok	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	María Soraya Rodríguez Ramos, Caroline Roose	

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

16	+
ID	Dominique Bilde, Gianna Gancia
NI	Antoni Comín i Oliveres
Renew	Barry Andrews, Catherine Chabaud, Charles Goerens, María Soraya Rodríguez Ramos
S&D	Eric Andrieu, Udo Bullmann, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Pierrette Herzberger-Fofana, Erik Marquardt, Caroline Roose

7	-
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegarde Bentele, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Janina Ochojska, Christian Sagartz, Tomas Tobé

3	0
ECR	Ryszard Czarnecki, Beata Kempa
ID	Bernhard Zimniok

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani